



KVÆLSTOF TIL VINTERRUG OG TRITICALE

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Første kvælstoftildeling i vinterrug og triticale skal ske ved begyndende vækst. Behovet er størst i tynde marker.

Fra 2017 har kvælstofnormen været oppe på et niveau, der i gennemsnit er økonomisk optimal. Husk at mere kvælstof skal give bedre bundlinje – og ikke blot højere udbytter! Vær derfor ekstra omhyggelig med at optimere udbringningstidspunkter, udbringningsteknik, valg af gødningstype og fastsættelse af kvælstofmængde!

Tidspunktet for tilførsel af kvælstof til vinterrug har normalt ikke så stor indflydelse på udbyttet, men det kan påvirke proteinindholdet og risikoen for lejesæd.

I tabellen er vist forslag til strategier for kvælstoftilførsel i vinterrug til foder.

	Vegetationsindeks (Se CropSat.dk)	Primo marts Kg N/ha	Medio april (st. 30), kg N/ha	Ca. 1. maj (st. 32-37), Kg N/ha
Tynde marker	Under 0,5	80	Resten minus 40 kg N	40
Middel	0,5-0,75	60	Resten minus 40 kg N	40
Kraftige marker	Over 0,75	40	Resten minus 40 kg N	40

I stedet for en tredeling af kvælstofmængden kan kvælstof også gives kun 2 gange. Her skal resten af kvælstofmængden tilføres midt i april.

Gylle til vinterrug bør udbringes ved begyndende vækst i foråret for at minimere køreskaden.

En tre-delt strategi giver normalt et lidt højere udbytte end to-delt. En tredeling af

kvælstofmængden giver desuden mulighed for at omfordele sidste kvælstoftilførsel.

Første tildeling sker ved begyndende vækst forår. Det kan ske på arealer, hvor der er let frost om morgenen, men bemærk kravet om, at jorden skal være er optøet i dybden i løbet af dagen. Tidlig tilførsel af kvælstof er vigtigere i vinterrug end i vinterhvede, men så længe tildeling sker inden 1. april, koster det sjældent udbytte. Jo mere kvælstof der tildeles tidligt, jo lavere bliver proteinprocenten og risikoen for lejesæd øges. Svage marker øger alt andet lige behovet for en tidlig tildeling. I kraftige marker bør kvælstofmængden reduceres, og tildelingstidspunktet kan "trækkes" for at reducere lejesædsrisiko. Vinterrugmarkerne er her ved tærsklen til vækstsæsonen 2018 meget forskellige. Der kan derfor være behov for at differentiere mængden af kvælstof ved første tildeling efter, hvor kraftig afgrøden er. Som hjælp til dette kan man se vegetationsindekset på CropSat.dk.

Anden tildeling sker medio april. Flydende gødning eller andre amidholdige gødninger skal udbringes 8-14 dage før, fordi de først skal omdannes til ammonium, før de virker.

Tredje tildeling kan ske fra st. 32 til begyndende skridning med fuld udbytteeffekt. Tredelingen kan sikre et lidt højere udbytte og proteinindhold end en todeling. Tredeling er derudover en god strategi, når man ønsker at omfordele kvælstof efter væksten på de enkelte marker.

GØDNINGSTYPE

Valg af gødningstype er beskrevet i [PlanteNyt nr. 2473](#).

Ved første tilførsel anbefales det at bruge en svovlholdig gødning. Svovl bør altid tilføres sammen med første kvælstoftildeling. Hvor der er brug for fosfor og kalium, bør dette også tilføres ved første gødskning. Ved brug af urea skal man både passe på ammoniakfordampning og sikre afgrødens svovlforsyning på anden måde.

På arealer med manganmangel kan tidlig tilførsel af kvælstof og især tilførsel af svovlsur ammoniak forbedre tilgængeligheden af mangan i jorden. Svovlsur ammoniak bør dog kun bruges, hvor der er manganmangel, idet risikoen for fordampning af ammoniak er større end fra NS-gødninger generelt. Tilførsel af svovlsur ammoniak mod manganmangel bør suppleres med udsprøjtning af mangan senere på foråret. Et alternativ til anvendelse af svovlsur ammoniak er coatning af gødning med manganholdige midler.

Se også dyrkningsvejledninger for de enkelte vintersædsafgrøder på LandbrugsInfo.

Kontakt din lokale rådgivningsvirksomhed, hvis du vil vide mere om dette emne.